

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

600083698/

by the Authors desire

INSCRIPTIO ANTIQUA,

IN AGRO BRUTTIO NUPER REPERTA.

EDIDIT ET INTERPRETATUS EST

J. G. L.

JOHANNES BROWNIUS, A.M.

ÆDIS CHRISTI QUONDAM ALUMNUS.

OXONII,

1862.

301. e. 11.

HEYDIDDLEDIDDLE
THECATANDTHEFIDDLE
THECOUIUMPEDOVERTHEMOON
THELITTLEDUGLAUGHED
TOSEESUCHFINESPORT
ANDTHEDISHRANAUAUYUITHTHESPOON.

PRIUSQUAM de hac inscriptione agere institutam, pauca de ejus inventione, et de fortunâ insigni quâ apographon ejus in meas manus devenerit, præfanda sunt. Tres Angli, scilicet Johannes Brownius, Ædis Christi apud Oxonienses haud ita pridem alumnus, (hujusce inscriptionis editor,) Gulielmus Jonesius, Collegii Jesu in eâdem Universitate socius, et Ricardus Robinsonus, Collegii S. Trinitatis apud Cantabrigienses socius, in Germaniæ oris, circa flumen Rhenum, una iter facientes, cum viro celeberrimo, Barone de Munchausen, fortuito congressi, ab eodem rerum maxime mirabilium, quas in variis regionibus viderat, recitationem summo studio et alacritate acceperunt. Ob quod beneficium cum grates viro facile inter peregrinatores principi libenter egissemus, merita sua erga nos coronavit vir egregius dono inæstimabili. Quippe Munchausenius, Italiæ antiquæ linguis deditissimus, inscriptionem invenerat inter rudera muri Cyclopei, prope Consentiam in terrâ Bruttia. Hujus inscriptionis, quæ integra servata esse videtur, apographon summâ diligentia et fide fieri curavit, et secum asportavit. Quod apographon, quantivis pretii in litteris antiquis, et hactenus ineditum, nobis impertiit Baro humanissimus; eâ tamen lege, ut inscriptionem publici juris faceremus, et doctorum reipublicæ communicaremus. Istud negotium liben-

ter susceptum (quid enim viri incomparabilis eximiae benevolentiae denegandum erat?), mihi, Brownio, demandarunt duo itineris socii et commilitones, Jonesius et Robinsonus. Quam curam cum assumere non infitatus essem, tamen me sensi suscepto oneri haudquaquam parem. Linguarum igitur Italicarum antiquarum disciplinae me accinxi, et pro virili parte methodum criticorum recentium in his dialectis ignotis explicandis perdiscere et imitari annixus sum. In his salebris, maxime adjutus sum libro Mommsenii de Dialecto Oscâ, inscriptionis Iguvinæ editione eruditâ a Kirchoffio et Umbrechtio procuratâ, et Huschkii libro de eâdem inscriptione.

Siat idcirco lector, me, quantum vires exiguae suffecerint, interpretationis methodum a criticis hodiernis expositam, in inscriptione Munchausenianâ enucleandâ sequi contendisse.

Restat tantummodo, ut ad ipsam inscriptionem pergamus.

Dialectus, quam inscriptio nostra repræsentat, cum reliquis Italiae antiquae dialectis, quales in inscriptionibus Oscis et Iguvinis extant, maximam affinitatem habet. Videtur autem civitatum Graecarum in extremâ Italiâ et in Siciliâ vicinitas elementa plura Graeca linguae Bruttiae infudisse, quam in cæteris Italiae dialectis continebantur. Hoc inscriptionis nostrae interpretatio clarius demonstrabit.

Primo inscriptionis intuitu, incurrit in oculos voc. THE crebra repetitio, quod ad *θεός* aut *deus* reducere nemo non festinabit. Hinc patet inscriptionem ad deorum cultum referri, et e rebus sacris interpretationem ejus peti debere.

Observationem hanc egregie confirmat primus inscriptionis versus, in quo fundator donationem suam commemorat. Per HEY enim *Hejus* plane significatur, nomen proprium Messanense ex Cic. Verr.

II. 5, IV. 2 satis notum. In priore loco 'C. Heium, civitatis nobilissimum' nominat. In altero, eundem C. Hejum 'omnibus rebus, in Messanâ civitate ornatissimum,' ejus domum 'optimam Messanæ, maximeque hospitalem' appellat; atque de eâ ita loqui pergit. 'Erat apud Hejum sacrarium magnâ cum dignitate in ædibus, a majoribus traditum, perantiquum.' Hejorum familia haud dubie apud Bruttios oriunda erat, prosapiâ nobili, dives, et decorum cultûs observantissima. Elegantiâ verum et artium studio quod apud Græcos Messanæ cives vigeat, pellecta, sedem mutaverat, et in hâc civitate penates collocaverat, diu ante Verrinæ legationis tempora. Pietate erga deos, et liberalitate in sacris faciendis Hejorum familiam etiam in agro Bruttio insignem fuisse, hæc inscriptio declarat.

DIDDLE per 'dedit *θελόντως*' manifesto reddendum est. Vocabulum, e Latino *dare*, *ded-i*, *dat-us*, et Græco *θέλω* compositum, donum voluntarium exprimit. Locutio rei sacræ aptissima est, utpote animus erga deum propensum significans. Quod ad compositionem, e Græco et Latino mixtam, attinet; confer vocem Iguvinam *persklum*, quod in *precor*, *ἱσχω*, et terminationem *-lum* clare resolvitur, faciem præferente critico sagacissimo, E. Huschkio, *Iguvische Tafeln*, p. 42. Confer Aufrecht. et Kirchhoff. *Umbrische Sprachdenkmäler*, p. 28. Vocabuli repetitio sensum auget, præsertim in orationis exordio.

v. 2.] * THE, uti præmonuimus, *deus* aperte significat.

CATAND est vox obscurior, quæ Latino *quotannis* fortasse respondet. Præstat autem interpretationem a Græcâ radice repetere, nempe *κάπαντα* seu *καταπτης*, et *favoris* notionem invenire.

THE = *deus*.

FIDDLE, vox, cum deo conjuncta, numinis gratiam seu benevolentiam—*εὐνοίαν*—significare videtur. Pronum est ad radicem *favere*, *faut-um*, referre, quæ cum *θέλω* sociata, sensum loco aptissimum præbet. Hinc primus et alter inscriptionis versus ita reddendi sunt :

‘ Hejus dedit libenter, dedit libenter.

‘ Deus propitius [est], deus [donatori] libenter favet.’

v. 3.] THE = *deus*.

COVIUM est locus ubi plures viæ inter se junguntur ; Anglicè, ‘ a place where several roads meet.’ Confer *bivium*, *trivium*, *quadrivium*.

PEDOVER. Prima hujus vocis syllaba videtur esse *πεδὰ*, Dorica et Æolica præpositionis *μετὰ* forma. Vide Ahrens. de Græc. Ling. Dialect., vol. ii. p. 360. Pars posterior Latinam vocem *ovum* manifesto repræsentat. De *r* finali, consulendus Hushkies, *Igv. Taf.* p. 578. Vox ipsa ovorum dapem, seu sacrificium, quod in viis offerebatur, denotat ; simile ei quod apud Græcos *Ἐκάτης δειπνον* vocabatur. Notum est pisciculos, ova, et alia exigui pretii edulia, hanc coenam, quâ pauperes vescebantur, effecisse. Confer Lucian., Dial. Mort. i. 1, *Καὶ προσέτι ἐμπλησάμενον τὴν πύραν ἤκειν θερμῶν τε πολλῶν, καὶ εἴ που εὖροι ἐν τῇ τριόδῳ Ἐκάτης δειπνον κείμενον, ἣ ὥν ἐκ καθαρσίον, ἣ τι τοιοῦτο :* ad quem locum erudita est Hemsterhusii annotatio. Hecatæ etiam coena et ova lustralia ab eodem scriptore in Cataplo, c. 7, memorantur. Frequens ovorum usus in sacris lustralibus. Hinc Ovidius, Art. Am. ii. 329.

Et veniat, quæ lustret anus lectumque locumque,
Præferat et tremulâ sulfur et ova manu.

Et Juvenalis, vi. 518.

——nisi se centum lustraverit ovis.

Vilem cœnam quæ ad sacra feralia pertinebat describit idem poeta.

Sed tibi *dimidio* constrictus cammarus ovo
Ponitur exigua, feralis cœna, patellâ. v. 84.

THE = *deus*.

MOON. Notanda in hac voce vocalis *o* duplicatio, quod infra v. 5. in v. SPOON recurrit. Videtur esse dialecti Bruttia *ἰδίωμα*. *Moon* seu *mon* hic *mundus* exprimit. 'Deus mundi,' hoc est, deus cælestis, deus τοῦ παντός. In hac locutione Pelasgica antiquæ religionis reliquias, quæ in minus cultis Italiae regionibus adhuc latebant, quivis facile deprehendet.

Hujus ergo versus sensus est: 'Deus in viarum juncturâ ovorum dape [colitur], deus mundi.'

v. 4.] THE = *deus*.

LITTLEDO. Prima syllaba *lit* per *lito* reddenda est, secunda *tle*, ut *dle* in voc. *did-dle* et *fid-dle*, quæ supra inveniuntur, voc. θέλω exprimit. Syllaba ultima inflexioni inservit, et verbi terminationem constituere videtur. Comparanda Gothici præteriti forma, in *debili* (quam vocant) conjugatione: ut *sokjan*, quærere, *sokida*, quæsivi; *haban*, habere, *habaida*, habui.

GLAUG. Vox, quæ Græco γλῡκὺς respondet, et adverbii vice fungitur, γλῡκέως. Post litationis mentionem, victimarum nomina expectanda sunt. Quæ in proximis vocibus invenimus; HED nempe *hædum*, et TOSE *taurum* plane significat. R et S facile permutantur, præsertim in his dialectis: conf. Huschk. *Iguv. Taf.* p. 584; ita ut inter *taurus* et *tosus* exigua sit differentia. *Toru*, quod per *tauros* redditur, extat in tabulis Iguvinis, Huschk. ib. p. 202. 208.

In TOSE explicando cogitabit fortasse aliquis de vocabulis *tos* et *tosa*, quæ in dialecto Longobardicâ hodiernâ *puer* et *puella* significant; sacrificia hu-

mana in hac regione perdurasse ratus. Certum est hunc morem in Italiâ diu servatum esse. Græcum enim et Græcam Romæ in foro defossos suam ætatem vidisse testatur Plinius (Nat. Hist. XXVIII. 2, cf. XXX. 1), et hominem in Jovis Latiaris festo se vivente jugulatum scribit Porphyrius de Abstin. II. 56, cf. Minuc. Fel. Oct. c. 30. Verum Hejum tam immanem fuisse ut sacra hæc nefanda perenni institutione integrasset, haud verisimile est : priori itaque interpretationi standum.

v. 5.] ESUCH hic ἔσω, *intra*, valet ; χι seu χ finale, ut in ἦχι, et ἄγχι ab ἀνὰ, adverbium seu præpositionem indicat : vide Buttmann. Gram. Gr. ampl. vol. ii. p. 363. Recurrit hæc vox in Tabulis Iguvinis, ubi *esuk*, *esoc*, et *issoc* scribitur. Per *sic* interpretatur Huschkus, p. 450, sed parum certis indiciis fretus. Spero virum egregium, nostri loci ratione perpensa, sententiam suam de hac voce mutaturum.

FINES Latinam vocem hic fideliter exhibet.

PORTAND. Idem fere de hoc vocabulo dicendum, cui inflexio tantum deest. *Portaia* et *portust* in tabulâ Iguvinâ ad vocem Latinam *porto* reducit Huschkus, p. 303. Interpretare igitur : ‘Deus in litatione voluit, benigno animo, hædum, taurum intra fines (scil. τοῦ τεμένους, delubri, seu loci sacri) portandos.’

v. 6.] THE = *deus*.

DISHRANA. Hoc vocabulum in δῖς, bis, et *hrana*, a *παίω*, resolvendum est ; et *bis lustratus* significat. Refertur autem ad duas victimas priore versu commemoratas, hædum scilicet et taurum, quorum sanguine deus *bis lustratur*.

VAI. Vox obscurior, quæ *beandi* notionem exprimere videtur.

VITH. In hac formâ Græcum βόθρος manifesto deprendimus, quod sensui apprime convenit.

THE, hic adjectivi vice fungitur, nempe *θεῖος*, non *θεός* significat.

SPOON seu *spon*, in inscriptione quæ tam multa vocabula ad rem sacram pertinentia continet, per *σπονδή* haud dubie reddi debet. Verte ergo : ‘Deus, bis lustratus, beat fossam sacræ libationis.’

Hinc totam inscriptionem sic interpretor :

‘Hejus dedit libenter, dedit libenter. Deus propitius [est], deus [donatori] libenter favit. Deus in viarum juncturâ ovorum dape [colitur], deus mundi. Deus in litatione voluit, benigno animo, hædum, taurum intra fines [loci sacri] portandos. Deus, bis lustratus, beat fossam sacræ libationis.’

Spero eruditum lectorem meos qualescunque conatus benigno animo accepturum. De inscriptionis scopo, prout a me expositus est, haudquaquam ambigere licet. Vocabulorum aliquorum interpretationes in controversiam vocari posse, non diffiteor ; verum linguarum affinium analogia viam critico harum rerum gnaro manifeste indicat. Turpe quidem esset, et eruditionis hodiernæ convicium, si inscriptiones Ægypti hieroglyphicæ, a magno Champolliono certissimis indiciis explicatæ, cuius legendæ pateant ; atque etiam inscriptiones Assyriæ, litteris cuneatis exaratæ, a civibus nostris, viris sagacissimis, lucem acceperint, verum inscriptiones antiquæ Italicæ vires nostras exsuperarint. Equidem non satis mirari possum Forsterum, criticum pestilentem, qui, in libro *de Lingua Primævâ* Anglice scripto, linguarum deperditarum interpretationes in dubium vocare ausus sit. Hunc a cœtu fidelium ablego, donec se ab hæreticâ pravitate purgaverit, et criticæ sanioris dogmata amplectatur.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

